

Alte Drucke

Davidis Chytræi In Historiam Iosvæ, Iudicvm, Rvth, in Prophetas & Psalmos aliquot; & Sententias Syracidæ

Chyträus, David

Lipsiae, 1592

VD16 C 2504 T. II

Caput XXXI.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-148122

Exultate iusti in Domino. In Domino letabitur cor nostrum, & in nomine sancto eius sperabimus. Esa. 61. Gaudens gaudebo in Domino, & exultabit anima mea in Deo meo: Quia induit me vestimento salutis, &c. Eccl. 9. Vade & comede in letitia panem tuum, & bibe cum gaudio vinum tuum, quia Deo placent opera tua. Latere cum vxore quam diligis cunctis diebus vitæ tuæ, &c. Denique pleni sunt Psalmi & Prophetæ talibus dictis, quæ pios letari, & in Deo acquiescere & gloriari iubent. Discernenda est autem hæc sanctorum letitia, ex certissimis Dei promissionibus & consolationibus diuinis orta, à falsis gaudijs impiorum, quæ à fluxis & caducis huius vitæ bonis affluente pecunia, voluptatibus, gloria, honoribus, &c. excitantur, de quibus mundanis gaudijs vere inquit Deiphobus: Namque vt supremam falsâ inter gaudia noctem Egerimus nosti.

Caput XXXI.

Auaritia.

PERVIGILARE vt dixeris, consumit corpus, & de re familiari esse sollicitum, interrumpit somnum. Cum quis lecto decumbens, sollicitus se torquet, subinde euigilat, perinde ac in morbis molesta est insomnia. Hic est diues satis, qui laborat & congregat nummos, & tandem desinit & partis utitur. Ille autem est verè inops, qui laborat, & non benedicitur, & vt maximè desinat, tamen mendicus est. Qui amat pecuniam, non erit sine peccato, & qui querit caduca, ipse quoq; interibit. Multi propter pecuniam grauibus implicantur casibus ac periculis, & videntes, prudentesq; pereunt. Qui sacrificant ei, illos euertit, & incautus captiuat. Beatus ille diues, qui irreprehensibilis inuenitur, & pecuniam non querit. Ubi nam est ille, & laudabimus eum? Magna enim gerit in populo suo. Qui in hoc probatus, & rectus inuenitur, hic merito laudatur, potuit malum operari, & non fecit, damnum inferre, & non intulit: ideo durant opes eius, & sancti Eleemosynam eius laudabunt.

Ciuitas
morum in
mensa.

Cum sedes ad mensam diuitis, ne dilata guttur tuum, ne cogita, hic ingens copia suppetit, vt belluemur, sed cogita, quod oculus insidiator, inuidus est, (nam non est maior inuidia quam in eiusmodi oculo) & lacrymat, cum attingere te videt. Noli ita attingere omnia, quæ apposita videris, nec id accipe, quod ante eum iacet in patina. Ex teipso fac coniecturam, quid inuitus

inuitus aut volens ferat proximus tuus, & modestum te prabe in omnibus. De his qua apponuntur ede ut homo, ne vorax sis instar belua, ne merito in odium venias. Reuerentia causa primus desine. Et ne sis vorax belluo, ne amittas gratiam apud homines. Cum confederis inter multos, ne primus attinge in patinam. Homo moderatus paucis contentus est, ideo & in grabato aegritudinis non gemet anhelus. Et cum stomachus non est oneratus, somnus est dulcior. Et eò facilius mane surgere potest, ut sobrius & apud se sit. At inextricabili belluoni etiam somnus difficilis est, & cruditate ac torminibus exercetur ventris. Cum edendo excessisti modum, surge & abi, & ad quietem te compone.

PRIMA pars AVARITIAM pecuniæ & opibus sollicito animo inhiantem prohibet. Quam supra etiam capite XIII. vituperavit. Et Christus, Matth. 6. & Lucæ 12. & 1. Timoth. 6. longis concionibus taxat. Monet autem opes iuste partas esse durabiles: & has ad vsus pios & Deo placentes, præcipue vero ad homines pios & sanctos elemosynis iuandos conferri debere. οὐδὲν δ' ἐπλήρησε ταχέως, δίκαιον ἄν. Qui iustus est, opes citò non congeret. Cum sedes ad mensam diuitis. Reliqua pars capitis de sobrietate & abstinentia ac modestia in conuictu hominum & mensis declaranda præcipit. Recitata est autem summa doctrinæ de temperantia in cibo & potu, & de causis quæ nos ad eam colendam impellere debent, in enarratione VI. præcepti. Peculiariter autem in hoc capite monet Syracides, fugiendos esse inuidos, quorum voluntas non est benefica, etiam si ostentatione hospitalitatis & conuiuiorum apparatu laudem captant. Præcipue vero voracitatem agrestem prohibet, quæ & per se odiosa est, & conuiuiarum animos alienat, & valetudini ac somno plurimum nocet, ut in præceptis de tuenda sanitate dicitur:

Ex longa cœna stomacho fit maxima pœna:
Ut sis mane leuis, sit tibi cœna breuis.

Pleraque autem præcepta modestiæ & ciuilitatis morum in mensa, quæ Syracides hoc loco tradit, venustis versibus complexus est Ouidius:

Carpe cibos digitis: est quidam gestus edendi,
Ora nec immunda tota perunge manu.
Neue diu præsume dapes, sed desine citra,
Et capias paulò, quàm cupis esse, minus.

Caput XXXII.

FILI mi, audi me, & noli me contemnere, ne tandem verba mea tangant. Incumbe alicui exercitio & labori, tum non incidet in aegritudinem.

Eec

Virum